

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

ልሣነ- ሕግ *ጋ*ዜጣ

LISAN HIG GAZETA

OF THE BENISHANGUL — GUMUZ REGIONAL STATE

17th Year No 22

17 *ኛ ዓመት ቁ*ጥር 22 አሶሳ ሐምሴ 1993 ዓ.ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል መንግስት

Assosa July 2001

ም/ቤት ጠባቂነት የወጣ

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር 22/1993*ዓ/*ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት ማእድን፣ ውሃና ኢነርጅ ሀብት ቢሮ ማቋቋሚያ አዋጅ 22/1993

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የማእድን ፣ ውሃና ኢነርጅ ሀብት ቢሮ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 22/1993

ክልሱ ለተለያዩ ግልጋሎቶች ሲውል የሚችል ክፍተኛ የውሃ ማዕድንና ኢንርጂ ሀብት ያለው በመሆኑ ፣ ይህም የውሃና የማዕድን ሀብት የሕዝብ ሀብት በመሆኑ ለክልላችን ሕብረተሰብና ለሀገራችን ኢኮኖሚ ግንባታ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያለው ሲሆን ለሀብረተሰቡ በ,ጋራ ለመስራት ንፅሁ የመጠዋ ውሃ በክልል ከተሞችና በነጠር ከተሞች የሚስፋፋበትን ሁኔታ ማመቻቸት ፣ የዋራት ደረጃ እንዲኖረው በልዩ ልዩ የአገልግሎት ዓይነቶች መካከል ሚዛናዊ በሆነ መንገድ ማስፋፋትና ጥቅም **ሳይ እንዲወሉ ማድረግ፡፡ በክል**ሉ በሚገኙ ወንዞች ላይ መሠረት በማድረግ የእርሻን ክፊለ ኢኮኖሚ ለማስፋፋት ይቻል ዘንድ የመስኖ አጠቃቀምን ማዳበር፣ የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦትን ለማዳረስ፣ የነዳጅ ውጤቶችን ባህላዊ የማድንና ማምረቻ ሥራዎች ማዳበር እንዲሁም የህብረትሰቡን የኢ*ነር*ጂ ምንጭ በሂደት የሚከሰተውን የኢንርጂ ብክንት ዝቅ እንዲልና የቁጠባ ባህል እንዲዳብር አስፈላጊውን ዋረት ማድረግ እና ማንኛውንም በከርሰ ምድር ውስዋ የሚገኘውን እምቅ የተፈዋሮ ሀብት ለክልሉ ኢኮኖሚ <u>ዕድ</u>ንት መፋጠን ወሳኝ ሚና እንዲኖረው ያደርግል፡፡

በዚህ ሀብት ጥበቃና ለሕዝቡ ጥቅም መዋልን ለማረጋገጥ የሚያስችል ሕግ ማውጣት በማስፈለጉ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልል መንግሥት አንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ 2/ለ/ መሥረት የሚከተው ታውጆል፡፡

Proclamation 22/2001

Proclamation to prove for the establishment of the BENISHANGUL GUMUZ NATIONAL REGIONAL state water mines and energy resource bureau.

Proclamation 22/2001

Proclamation to prove for the establishment of the BENISHANGUL GUMUZ NATIONAL REGIONAL state water mines and energy resource bureau.

WHEREAS, the possesses great deal of water. mine and energy that can contribute a lot to the development of the region and the country's economy therefore facilitating the means to provide potable water to the Regional towns and rural areas up grading its equality and develop it in utilization it in a balanced way between different sectors and to develop irrigation system in developing the economic sectors of agriculture cultivating the culture of using fuel and other traditional mining undertakings in order to disseminate electric power supply as well as endeavoring to reduce energy wastage among the community and promote the custom of conserve this resources and following up its utilization.

WHEREAS, it has been important to promulgate legal frame work that helps to energy conservation and use underground potential natural resource of the region to accelerate the development of the region.

NOW, THERE FORE, the following is here with proclaimed pursuant to constitution of the BenishanguL Gumuz National Regional state Article 47 sub Article 2(b)

ክፍል አንድ ጠቅሳሳ አንቀጽ1 አጭር ርዕስ

ይሀ አዋጅ የውሃ ማዕድንና ኢነርጂ ሀብት ቢሮ ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር 22/1993 ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2 ትርጓሜ

- 1 የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያስጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፡- የቢኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ውሃ ሃብት ቢሮ ማቋቋመያ አዋጅ ነው
- 2 የክልል የውሃ ሀብት ማለት በአንድ ክልል ውስጥ ተወስኖ የሚኝ የውሃ ሀብት ሲሆን ከአንድ በላይ የሆኑ ብሔራዊ ክልላዊ መስተዳድሮችን አቋርጦ ለሚፌስ ወይም ለሚያዋስን ውሃ ገባር የሆኑ ወንዞችን ይጨምራል፣
- 3 ማዕድን ማለት ማናቸውም ዋጋ ያለው የምድር ክፍል ሆኖ ወይም በምድር ላይ ወይም ውስጥ በተፈዋሮ ተከማችቶ የሚኝ ሲሆን ጨውን፣ የማዕድንና ውሃንና የጂአተርማል ክምችንት ይጨምራል፡፡ ሆኖ በአዋጅ ቁጥር 295/1978 አንቀጽ 2/7/በተመለከተው ትርጓሜ የተሸፊነውን ሃዳጅና /ፔትሮሊየም / አይጨምርም፡፡
- 4 ኢንርጂ ማለት አንድን ነገር የሚያንቀሳቅስ ወይም ሙቀትና ብርሃን የሚሰጥ ሀይል ማለት ነው።
- 5 ቢሮ ማለት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የውሃ የማዕድንና ኢነርጂ ሀብት ቢሮ ነው።
- 6 ሚኒስቴር ማለት የውሃ ሀብትና የማዕድንና ኢታር<mark>ጃ ማ</mark>ኒስቴሮች ናቸው።
- 7መንግሥት ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ነው።
- 8. ምክር ቤት ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልሳዊ መንግሥት ምክር ቤት ነው፡፡
- 9. ሥራ አስፌጻሚ ኮሚቴው ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የሥራ አስፌጻሚ ነው።

PART ONE GENERAL

1. short Title

This proclamation may be cited water mines and energy Resource Bureau Establishment proclamation No 22/2001

2. Definition

In this proclamation, unless the context requires otherwise;

- 1 'Water resources' means any surface or ground water by excludes mineral water and geothermal deposit as defined in the mining proclamation No 52/1994
- 2 Regional water resources' means any water resource existing within a Regional and includes tributaries of water that flows across or lies between more than a national Regional self Governments.
- 3 "Minerals" means any naturally occurring mineral substance of economic value forming part of found no or within the earth's crust including salt, mineral water and geothermal deposits, but excluding petroleum, natural gas and oil shale as define in Article 2/7/of proclamation No 295/1986.
- 4 "Energy" shall mean apower that activates something or that generates heat and light.
- 5 "Bureau" means Benishangul Gumuz National Regional State water, mines and energy resource bureau
- 6 "Ministry" means the ministries of water resource, and the mines and energy.
- 7 "Government" means the Benishangul Gumuz national regional state government.
- 8 "Council" means the Benishangul Gumuz National Regional state council
- 9 "Executive Committee" means the Benishangul Gumuz National Regional state executive committee.

ክፍል ሁለት የቢ*ሮው መ*ቋቋም ዋና *መሥሪያ* ቤቱና ዓላማ ምዕራፍ አንድ

3 *መ*ቋቋም

በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልሳዊ መንግሥት የውሃ የማዕድንና ኢንግጇ ሀብት ቢሮ ከዚህ በኋላ ቢሮ እየተባለ የሚሐራ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል፡፡

ቢሮው ተጠሪነቱ ለስራ አስፌጻሚ ኮሚቴ ይሆናል፡፡

ቢሮው በስሙ ይከስሳል፣ ይከሰሳሳም፡፡

4 ዋና መሥሪያ ቤት

የቢሮው ዋና *መሥሪያ* ቤት በክልሉ ርዕስ ከተማ ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱ በሆንና በወረዳ የሚቋቋኁሙ ቅርንጫፍ *መሥሪያ* ቤቶች ይኖሩታል፡፡

5 የተፈፃማንት ወሰን

ይህ አዋጅ በቤኒሻንጉል ጉሙብ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ክልል ውስተ የሚካሄድ የውሃና የማዕድንና ኢንርጂ ሥራ ሳይ ተሬጻሚ ይሆናል።

ምዕራፍ ሁለት

6 የቢሮው ሥልጣንና ተግባር

- 1 ስለውሃ ሀብት ተበቃና አጠቃቀም የወጡ ሀጎት፣ ደንቦችን መመሪያዎች በክልሉ ውስተ መከበራቸውን ያረጋግጣል፡፡
- 2 በክልሉ ውስዋ የሚገኙ የሽለቆዎች የተፈዋሮ ሀብቶችን ክምችትና ስርቄት ያጠናል፣ መረጃዎችን ያሰባስባል፣ ይመዘግባል፣ ክሌሎች አካላት ጋር በመተባበር በሚካሄድ ዋናቶች ይሳተፋል፣
- 3 የክልሱ የውሃ ሀብት በልዩ ልዩ የግል,ንሎት ዓይነቶች መካከለ ሚዛናዊ በሆነ መንገድ መከፋፌሉንና ጥቅም ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፣
- 4 የክልሉን የውሃ ሀብት በሚመለከት ግድቦችንና ሌሎች የውሃ ሥራዎችን ለመሥራትና በተቅም ላይ ለማዋል ከክልሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ፌቃድ ይሰጣል ፣ ይቆጣጠራል፣
- 5 የክልሉን የውሃ ታሪፍ በተመለከተ ጥናቶች ያካሂዳል። ሲራቀድም ተግባራዊነቱን ይቆጣጠራል። ከሚመለከተው አካል ኃርም በመሆን የውሃ ክፍያ ይሰበሰባል።
- 6 ሰልዩ ልዩ ግል,ንሎቶች ለሚውል ውሃ የተወሰነው የጥራት ደረጃ እንዲሁም ልዩ ልዩ ፍሳሾች የተወሰነው የጥራት ደረጃ እንዲሁም ሰልዩ ልዩ ፍሳሾች የተወሰነው የጤናማነት ደረጃ በክልሱ ውስጥ በሥራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፣
- 7 የውሃ ሀብትን በመጠቀም ረገድ ጉዳዩ ከሚመለከተው የማዕከል የሚኒስቴር መሥሪያ ቤት ጋር ይተባበራል፣ በክልሉ ውስጥ ለሚካሂደው የውሃ ልማት ሥራዎች አስፌሳጊውን ድጋፍ ይሰጣል፣
- 8 የሜትሮሎጂ ፣የሀይድሮጂ መረጃዎችን በመሰብሰብ ረገድ ከሚመለከተው አካል ጋር አስአላጊውን ትብብር ያደርጋል፣

PART TWO

ESTABLISHMENT AND HEAD OFFICE OF THE BUREAU 3 Establishment

1The Benishangul Gumuz National Regional state water mines and energy bureau "here in after referred to as the bureau "is here established by the proclamation

- 2 The bureau shall be accountable to the executive committee of the council.
- 3 The bureau shall sue and sued by its name.
- 4 Head Office

The bureau shall have its head office in the capital town of the Region and may have branch offices in the zone and woreda as necessary.

5 Scope of Application

This proclamation shall apply to and govern the conduct of operations and related activities of water, mining and energy with in the territory of Benishangul Gumuz Regional State.

CHAPTER TWO

6 Power and Duties of the Bureau

The bureau of water, mines and energy resource shall have the following powers and duties.

- 1 Ensure the implementation on of laws, regulations and policies issues for the conservation and utility of water resources in the Region.
- 2 Studies about the valleys, the natural resource distribution and availability, collect data, in the other survey and studies in the Region.
- 3 Control the water resource utility for various purposes that is distributed in fair way,
- 4 Concerning the water resources of the Region, for the constriction dams and to put it to use in cooperation with other concerned bodies, issues license and control the activities.
- 5 Make research on the tariff of the water of the Region and oversee its implementation when approved, collect water fee in cooperation with the concerned bodies.
- 6 control the quality of pure water that is utilized for various purposes and over see the portability quality accord to settled standard of various sewerages in the Region

7 proved necessary support for water development work cooperate with relevant minister office regarding utilization of water resource

8 shall cooperate with concerned organs regarding collection of metrology and hydrology information

- 9 የውሃ ሀብት ልማት ተናቶችን ያካሄዳል እንዲጠና ያደር*ጋ*ል መረጃዎች ይሰበስባል ያደራጃል፣
- 10 ንፁህ የመጠዋ ውሃ በክልሱ ከተሞችና የገጠና ህብረተሰብ የሚኝበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣ ያጠናል ፣ ይከታተሳል ፣ ይቆጣጠራል፣
- 11 የክልሉ ሕህበረተሰና ባለሀብቶች በውሃ ልማት ሥራዎች ላይ እንዲሳተፍ ያበረታታል፣ ተገቢውን የሙያና የቴክኒክ ዕገዛ ያደረጋል፣
- 12 የመጠዋ ውሃ ተቋሞችን ይንከባከባል እንደአስፈላጊነቱ የኦንሬሽንና የዋገና ሥራዎችን ያከናውናል፡
- 13 የማዕድን ሀብትን በመጠበቅ ሬገድ ከማዕድንና ኢንርጂ ሚኒስቴር .ጋር ይተባበራል፣ በክልሉ ውስቱ ለሚካሄደው የማዕድንና ኢንርጂ ልማት ሥራዎች አስፈላኒውን ድጋፍ - ይሰጣል
- 14 በክልሱ የሚገኙ ለመስኖ ልማት ሊውሉ የሚችሉ ማንኛውንም እምቅ የውሃ ሀብት ደጠናል፣ ለመስኖ ልማት እንዲውልም ያደርጋል፣
- 15 በክልሱ የሚገኙትን ማናቸውንም የውሃ ተቋማት ያስተዳድራል ፡ ይቆጣጠራል፡
- 16 ውሃ ነክ ጉዳዮች ላይ የማማከርና ሙያዊ ማረ*ጋገጫ* የምስክር ወረቀት ይሰጣል፣
- 17 በክልሉ ውስተ የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦት ለማዳረስ በነጻጅ ኃይል የሚሰፍት አነስተኛ የውሃ ኃይል ለመንጫ ጣቢያዎች ስለሚቋቋሙ ሁኔታ ያጠናል፣ ሲፌቀድም በሥራ ሳይ እንዲሙል ያደርጋል፣ አነስተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል የማመንጨትና የማስራናቤት ፊቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣
- 18 አግባብ ካላቸው አካላት *ጋር በሙ*ተባበር በክልሉ የሚያስፌልገው *ጋ*ዝ ነጻጅና የነዳጅ ውጤቶች የሚያቀርቡበት ሁኔታ ይመቻቻል፤
- 19 አማባብ ካላቸው *ጋር በመ*ተባበር የተወሰነ ኢንርጃ መጠባበቂያ ክምችት እንዲኖር መደረጉን ያረ*ጋግጣ*ል፣
- 20 ባህላዊ የማዕድንና ማምረቻ ሥራን ያበረታታል ፣ የኮንስትራክሽን ማዕድንና የማምረት ሥራ ፌቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣

7 የቢሮ *ኃላፊ* ተጠሪነትና *ኃላፊ*ነት

- 1 በዚህ አዋጅ ቁዋር 7 ለቢሮው የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት ሥራ ሳይ ያውሳል፣
- 2 የቢሮውን የአምር የመካከለኛና የረጅም ጊዜ ዕቅድ፣ የረጅም ጊዜ ዕቅድ አዘ*ጋ*ጅቶ ያቀርባል፣
- 3 የበ.ሮውን ሥራዎች ያቶያል፣ ያደራጀል ፣ያስተባብራ፣ ይመራል፣ ይቆመራል፣
- 4 ለቢሮ የተሬቀደው በጀትና ዕቅድ በአግባቡ ሥራ ሳይ እንዲውል ያደርጋል፣ ይከታተሳል፣ ይቆጣጠራል፣
- 5 የቢሮውን ሥራ አፌጻጸምና በጀት አጠቃቀም ስሚመስከተው አካል ሪፖርት ያቀርባል፣
- 6 በመንግሥት ሠራተኞች አስተዳዳር ደንብ መሠረት ሠራተኞችን ይቀዋራል፡ ያስናብታል፡
- 7 በቢሮው ስም የባንክ ሂግብ ይከፍታል፣ ያንቀሳቅሳል፣
- 8 ሥልጣንና ኃላፊነቱን ለቢሮው ሥራተኞች የሥራ ኃላፊዎች እንደ አስፈላጊነቱ በውክልና ይሰጣል፡
- 9 ቢሮው ከሶስተኛ ወገን *ጋ*ር በሚያደርገው ግንኙነት ቢሮውን ይወክላል፣
- 10 በክልሉ ሥራ አስፌጻሚ ኮሚቴ የሚሰጡትን ሌሎች ተመሳሳይ ተግባራት ያከናውናል፣

- 9 study research on water research development make research to be study collect and compile the information 10 Facilitate the means in which the potable water can be distributed to both rural and urban communities in the region makes the research follows up and control it
- 11 Encourage the society and investors to participate in water development works and provide relevant technical and professional support
- 12 safeguards and takes care of potable water institution and perform the required operations and maintenance works
- 13 cooperate with the ministry of mine and energy to conserve mine resource
- 14 conduct study regarding the potential resource of the region in the field of irrigation and facilitate its utilization
- 15 Administer and control water institutions of the Region
- 16 shall advice on affairs related to water and issue certification of profession
- 17 shall conduct the study on establishment and how to utilize small scale hydropower generating stations to make accessible electric power throughout the region execute the same when approved and issue license of small scale electric power generation and distribution and control the same
- 18 facilitate the availability of gas petroleum and by products necessary for the region in cooperation with the appropriate organs
- 19 Ensure the existence of define energy reserves for the region in cooperation with the appropriate organs 20 shall promote traditional mine production issues license of production of construction mine and control the same

7 Responsibility and accountability of bureau Head

- The bureau head shall have the following responsibility 1 shall implement the power and duties given to the bureau according to article 6 of this proclamation
- 2 shall prepare short medium and long term planes work programs budget and implement when approved
- $\ensuremath{\mathbf{3}}$ shall plane the work of bureau organize coordinate direct and control the same
- 4 make appropriate implementation and budget allocated and work plane of the bureau follow up and control the same 5 present report on work implementation and budget utilization of the concerned body
- 6 it shall employee and terminate contract of worker in accordance with civil serves administration regulation of the government
- 7 opens bank accounts of the bureau and operates it in the same
- 8 Delegates power and responsibility of the bureau to the employee and official as need may arise
- 9 Represent the bureau in communication with the third party 10 shall perform other similar duties assigned by the Regional executive committee.

ክፍል ሶስት ልዩ ልዩ ድን*ጋ*ጌዎች

8 በጀት

የቢሮው በጀት በ*መንግሥት የሚመ*ደብና ክሌሎች *ምን*ም ይሆናል።

9 የሂሣብ መዛግብትና ሰንዶች አያያዝ

- 1 ቢሮው የተሟላና ህ*ጋ*ዊ የሆነ የሂግብ መዛግብት ይይዛል፣
- 2 የቢሮው የሂግብ ሰንዶችና መዛግብት በክልሉ ዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤትና በፋናንስ ቢሮ ይመረምራሉ።

10 የመሽጋገሪያ ድንጋጌ

- 1 ከዚህ በፊት በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልል መንግሥት አዋጅ ቁጥር 3/1988 በሥራና ከተማ ልማት ሥር የነበረ የማዕድንና ኢነርጅ ሥልጣንና ተግባራት በዚህ አዋጅ ወደ ቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ መንግስት ውሃና ማዕድንና ኢነርጅ ቢሮ ተላልፏል።
- 2. ማዕድንና ኢንርጅ ሥር ሲሰሩ የቆዩት የመንግስት አካላት ማናቸውንም መዛግብትን ቁሳቁስ በዚህ አዋጅ ለሚቋቋመው ቢሮ ያሰረክባል፡፡

11. የመተባበር ግዴታ

ለዚህ አዋጅ ተራጻሚነት ማነኛውም መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ አካልና ግለስብ የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

12. ተልጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

ይህን አዋጅ የሚ*ቃረን ማ*ነኛውም ህግ ደንብ መመሪያ ወይም የአሥራር ልምድ በዚህ አዋጅ በተሸፊ*ኑ ጉዳ*ዮች ላይ ተፊጸሚነት አይኖረውም፡፡

13. መመሪያዎችን የማውጣት ስልጣን

ቢሮው ይህን አዋጅ በሥራ ሳይ ለማዋል የሚረዱ መመሪያዎች ሊያወጣ ይቻላል።

14. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ ልግን ህግ *ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አሶሳ ሐምሌ 1/1993ዓ/ም ያረጋል አይሽሽም ብርሐኔ የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሔራዊ ክልልዊ መንግስት ፕሬዚዳንት

PART THREE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

8 Budgets

The Government shall allocate the budget of the bureau.

9 Accountable Records and Documentation

- 1 The bureau shall keep complete and law full account records
- 2 The Regional general auditor office and finance bureau shall audit the account records and document of bureau.

10 Transitory provisions

1 The power and duties of the labor and urban development bureau in relation to mine and energy pursuant to Benishangul Gumuz National Regional state proclamation No 3/1998 is now transferred to Benishangul Gumuz National Regional state water `mines and Energy Bureau Pursuant to this proclamation 2 Each governmental organ that had been functioning under mines and energy shall now hand over all records and equipments to the bureau established under per this proclamation

11 Duty to cooperate

Any person government and nongovernmental organ shall have the duty to cooperate the implementation of this proclamation

12 In application laws

Any law regulations, directives or practices which are in consistent with this proclamation shall have no effect/force/with respect to matters provided for in this proclamation.

13 power to promulgate Regulations

The bureau shall have the power to enact regulations that help to implement this proclamation.

14 Effective Dates

This proclamation shall come in to force as of the date of its publication in the Regional Lissane Hig Gazeta.

Done at Assosa this July8,2001

Yaregal Aysheshim Birhane Benishangul Gumuz National Regional state President